

[Viggo Starcke.]

lands handelspolitik i høj grad berører dets relationer til andre lande, og en frigørelse af landenes handel indbyrdes er måske i øjeblikket det vigtigste område, hvorpå man kan fredeliggøre forholdene mellem nationerne.

Det andet område er adgangen til verdens råstoffer, og det er i det lange løb et jordspørgsmål og et spørgsmål om den fri handel med råstofferne over grænserne.

Det tredje område er adgangen for det arbejdende produktionsliv til en arbejdsplads, først og fremmest i de underudviklede lande, men også i de lande, der måske er lidt mindre underudviklede, og hvortil man kan regne de vesteuropæiske lande.

Dette at kriminalisere angrebskrigen er vistnok alle enige om her i denne sal, men endnu hersker der ikke enighed om at kriminalisere krigsårsagerne. Krigsårsagerne er jo alligevel en vigtig side af krigens problemer, og hvis ikke man tager spørgsmålet om fjernelsen af krigsårsagerne op til en rolig og nøjagtig undersøgelse, vil man i det lange løb ikke kunne løse krigens problemer og ikke kunne bevare freden.

Bøgholm: Jeg skal gerne medgive den højtærede udenrigsminister, at jeg i min tale ikke meddelte, hvor den norske udenrigsminister havde udtalt sig om begrebet stationering, og jeg vil gerne for at lette den højtærede udenrigsminister arbejdet meddele, at talen blev holdt under den norske valgkamp i Horten og blev gengivet overalt i den norske presse.

Det, der er af interesse i denne sag, er, at den norske udenrigsminister først gør rede for, hvorfor han mener, at Norge udfra sin ganske særlige stilling af politiske grunde måtte sige nej, men at han derefter åbent og stærkt udtaler, at rent militært forholder det sig således, at Norge, når der ikke er fremmed stationering i landet, ved en krigs udbrud vil være stillet svagere og ringere.

Jeg er overbevist om, at den højtærede

udenrigsminister vil tage disse betragtninger med ind i sine overvejelser af hele dette spørgsmål.

Udenrigsministeren (H. C. Hansen): Jeg har kun et par ganske korte bemærkninger. Jeg var lidt ked af — og det er der vist ikke noget at sige til, når man først havde været stillet overfor så megen venlighed fra det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre)s side — at han ligesom trak den til sig igen i anden omgang. Det er ikke så morsomt for en minister, der har siddet og indkasseret alle de gode ting, at se det hele forsvinde ud i luften igen, og navnlig ikke når jeg i realiteten ikke har sagt andet i anden omgang, hvad sagens faktiske indhold angår, end jeg sagde i det oplæg, som det ærede medlem fandt ganske sympatisk. Det er derfor, jeg ikke rigtig kan forstå det. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre), at der i hvert fald ikke bevidst er nogen uoverensstemmelse mellem det, jeg har sagt i mit første indlæg, og det, jeg har sagt her i anden omgang, nemlig at det må være en forlængelse af den verdenspolitiske linie, som præger Danmarks udenrigspolitik. Det kan ikke undre nogen, det ligger ganske klart, og det ligger som grundlag, mening og konklusion for så vidt også i mit oprindelige indlæg. Jeg synes derfor ikke, det skulle få det ærede medlem til — og det er det, jeg er så forfærdelig ked af — at tage hele venligheden tilbage igen; det er der ikke megen mening i.

Løvrigt vil jeg gerne sige til det ærede medlem, der i sit første indlæg brugte den vending, at i verdenspolitikken kan billedet hurtigt skifte, at jeg er enig med ham i, at i verdenspolitikken kan billedet hurtigt skifte; at det har skiftet relativt hurtigt i de sidste 20—25 år, som ligger os nærmest inde på livet, kan ikke bestrides af nogen af os, og det har desværre også siden besættelsens ophør i 1945 skiftet på en måde, som ingen af os dengang havde drømt skulle blive tilfældet.